STL Standard Template Library

Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων (Άρτα) Γκόγκος Χρήστος

Standard Template Library

- Η STL είναι μια βιβλιοθήκη επαναχρησιμοποιήσιμων στοιχείων που βασίζεται στο γενερικό προγραμματισμό (προγραμματισμό με templates).
- Η STL αποτελείται από
 - Containers (περιέκτες): Επιτρέπουν την οργάνωση μιας συλλογής αντικειμένων στη μνήμη του Η/Υ. Πρόκειται για templated κλάσεις (π.χ. vector<int>, list<double>, ...).
 - Algorithms (αλγόριθμοι): Αλγόριθμοι που εφαρμόζονται σε containers (π.χ. sort, find, ...). Είναι γενικοί και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε διάφορους τύπους containers.
 - Iterators (επαναλήπτες): «Δείκτες» που επιτρέπουν τη διάσχιση και σε ορισμένες περιπτώσεις την αλλαγή ενός container. Ένας iterator δείχνει σε κάποιο στοιχείο ενός container.

Containers

- Σε ένα container μπορούν να αποθηκευτούν τιμές βασικών τύπων καθώς και αντικείμενα.
- Τα containers χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες:
 - Ακολουθιακά containers (sequence containers) κάθε αντικείμενο ακολουθείται από κάποιο άλλο αντικείμενο, έχουν δηλαδή γραμμική διευθέτηση στη μνήμη.
 - vector (διάνυσμα)
 - array (διάνυσμα σταθερού μεγέθους)
 - list (διπλά συνδεδεμένη λίστα)
 - forward_list (απλά συνδεδεμένη λίστα)
 - deque (ουρά με δύο άκρα)
 - container adaptors
 - stack (στοίβα)
 - queue (ουρά)
 - priority_queue (ουρά προτεραιότητας)
 - Containers αντιστοίχισης (associative containers) γίνεται χρήση κλειδιών για την πρόσβαση στα στοιχεία του container, επιτρέπουν τη γρήγορη πρόσβαση βάσει κλειδιών.
 - set (σύνολο)
 - multiset
 - map (πίνακας αντιστοίχισης)
 - multimap

std::array

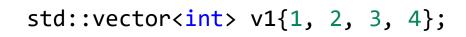
- Διάνυσμα με προκαθορισμένο μέγεθος
- Βασικές λειτουργίες:
 - size()
 - τελεστής []

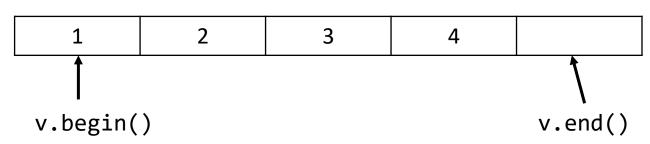
```
std::array<int, 5> a{1, 2, 3, 4, 5};
```

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_array.cpp

std::vector

- Διάνυσμα με δυνατότητα δυναμικής αύξησης του μεγέθους του έτσι ώστε να δεχθεί νέα στοιχεία.
- Constructors
 - vector<T> v; // άδειο vector
 - vector<T> v(n); // vector με n αντίγραφα της προκαθορισμένης τιμής του Τ
 - vector<T> v(n, value); // vector με n αντίγραφα της τιμής value
- Προσθήκη νέων στοιχείων
 - push_back()
- Μέγεθος χωρητικότητα
 - size()
 - capacity()

Δεικτοδότηση σε vector

- Δεικτοδότηση με []
 - Υψηλή απόδοση, η πρόσβαση γίνεται χωρίς έλεγχο ορίων του vector.
- Δεικτοδότηση με at()
 - Πραγματοποιεί έλεγχο ορίων, προκαλεί την εξαίρεση out_of_range exception αν επιχειρηθεί πρόσβαση εκτός των ορίων του vector.

https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex046/stl vector1.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex046/stl vector2.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex046/stl vector3.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex046/stl vector4.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex046/stl vector4.cpp

std::deque

- Διάνυσμα με δύο άκρα.
- Βασικές συναρτήσεις μέλη:
 - operator[]
 - at()
 - front()
 - push_front()
 - back()
 - push_back()
 - •

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_deque.cpp

std::forward list

- Απλά συνδεδεμένη λίστα
- Βασικές συναρτήσεις μέλη:
 - front()
 - πρόσβαση στο πρώτο στοιχείο της λίστας
 - push_front()
 - εισαγωγή στοιχείου στην αρχή της λίστας
 - pop_front()
 - διαγραφή του πρώτου στοιχείου της λίστας
 - sort()
 - ταξινόμηση
 - remove_if()
 - διαγραφή στοιχείων που ικανοποιούν συγκεκριμένα κριτήρια

• ...

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_forward_list.cpp

std::list

- Διπλά συνδεδεμένη λίστα
- Βασικές συναρτήσεις μέλη:
 - front()
 - πρόσβαση στο πρώτο στοιχείο της λίστας
 - push_front()
 - εισαγωγή στοιχείου στην αρχή της λίστας
 - back()
 - πρόσβαση στο πρώτο στοιχείο της λίστας
 - push_back()
 - εισαγωγή στοιχείου στο τέλος της λίστας
 - sort()
 - ταξινόμηση
 - reverse()
 - Αντιστροφή
 - ...

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_list.cpp

std::set

- Σε ένα set αποθηκεύονται αντικείμενα που καθένα από αυτά αποτελεί το ίδιο ή περιέχει ένα κλειδί.
 - Κάθε κλειδί μπορεί να υπάρχει μόνο μια φορά το πολύ.
 - Τα κλειδιά είναι ταξινομημένα.
- Το std::set συνήθως υλοποιείται ως ισορροπημένο δυαδικό δένδρο αναζήτησης.
- Παραλλαγές του set
 - multiset: επιτρέπει πολλές εμφανίσεις του ίδιου κλειδιού.
 - unordered_set: δεν υπάρχει διάταξη με βάση τα κλειδιά, υλοποιείται ως πίνακας κατακερματισμού.

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_set.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_set2.cpp

std::map

- Σε ένα map αποθηκεύονται ζεύγη (key, value), δηλαδή για κάθε κλειδί υπάρχει μια σχετιζόμενη τιμή.
 - Κάθε κλειδί μπορεί να υπάρχει μόνο μια φορά το πολύ.
 - Τα ζεύγη είναι ταξινομημένα με βάση τα κλειδιά.
- Παραλλαγές του map:
 - multimap: επιτρέπει πολλές εμφανίσεις του ίδιου κλειδιού.
 - unordered_map: δεν υπάρχει διάταξη με βάση τα κλειδιά, υλοποιείται ως πίνακας κατακερματισμού.

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_map.cpp

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_map2.cpp

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_multimap.cpp

Iterators

- Οι iterators είναι αντικείμενα που μοιάζουν με δείκτες και χρησιμοποιούνται για την πρόσβαση στα περιεχόμενα ενός container.
- Επιτρέπουν τη «διάσχιση» ενός container από το ένα στοιχείο του στο επόμενο.
- Οι συναρτήσεις begin() και end() επιτρέπουν την αναφορά στο πρώτο στοιχείο ενός container και στη θέση αμέσως μετά από το τελευταίο στοιχείο ενός container, αντίστοιχα. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι συναρτήσεις μέλη begin() και end() για containers όπως το vector.

```
vector<int> v;
...
vector<int>::iterator iter=begin(v);
ή
auto iter = begin(v);
ή
auto iter = v.begin(); // συνάρτηση μέλος του vector
```

Container Adaptor κλάσεις

- stack (στοίβα)
- queue (ουρά)
- priority_queue (ουρά προτεραιότητας)

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_stack.cpp

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_queue.cpp

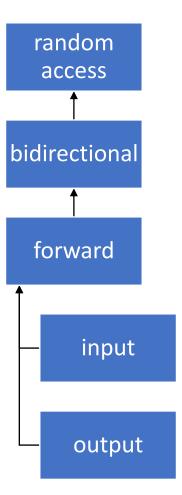
https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_priority_queue.cpp

Iterators

- Οι iterators αποτελούν ένα μηχανισμό για τον καθορισμό μιας θέσης μέσα σε ένα container.
- Υπάρχουν διάφοροι τύποι iterators, αλλά όλοι χρησιμοποιούν τον ίδιο βασικό τρόπο διάσχισης και πρόσβασης στα στοιχεία ενός container, δηλαδή:
 - Τον τελεστή ++ για τη μετακίνηση στο επόμενο στοιχείο.
 - Τον τελεστή * για την πρόσβαση στο τρέχον στοιχείο.
 - Σύγκριση ενός iterator με έναν άλλο iterator.

Τύποι iterators

- Υπάρχουν συγκεκριμένοι iterators που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με κάθε container.
- Υπάρχουν 5 βασικοί τύποι iterators: random access, bidirectional, forward, input, output

Τύπος iterator ανά container

Container	Iterator
vector	random access
deque	random access
list	bidirectional
set	bidirectional
multiset	bidirectional
map	bidirectional
multimap	bidirectional
forward_list	forward
unordered_set	forward

- O vector<int>::iterator είναι random access iterator για πρόσβαση σε ακεραίους.
- O list<float>::iterator είναι bidirectional iterator για πρόσβαση σε πραγματικούς.
- O forward_list<student>::iterator είναι forward iterator για πρόσβαση σε αντικείμενα student.
- Oι container adaptors (stack, queue, priority_queue) δεν έχουν iterators.

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_random_iterator.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_bidirectional_iterator.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/stl_forward_iterator.cpp

Iterator adaptors για εισαγωγή (inserters – insert iterators)

- Οι insert iterators είναι adaptors που επιτρέπουν σε αλγορίθμους να λειτουργούν εισάγοντας επιπλέον στοιχεία στα containers αντί να ενημερώνουν τα ήδη υπάρχοντα στοιχεία.
- Έτσι οι αλγόριθμοι μπορούν να προσθέτουν στοιχεία σε container προορισμούς που δεν είναι ήδη επαρκώς μεγάλα για να δεχθούν τις νέες τιμές.

- Υπάρχουν 3 είδη inserters, ανάλογα με το container που θα δεχθεί τις τιμές:
 - back_inserter(), αν το container υποστηρίζει push_back()
 - front_inserter(), αν το container υποστηρίζει push_front()
 - inserter(), αν το container υποστηρίζει insert()

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/insert_iterators.cpp

stream iterator

```
• vector<int> v{1,2,3,4,5};
copy(v.begin(), v.end(), ostream_iterator<int>(cout, ""));
```

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex046/stream_iterator1.cpp

```
    vector<int> v;
copy(istream_iterator<int>(cin), istream_iterator<int>(),
back_inserter(v))
```

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex046/stream_iterator2.cpp

Χρήσιμες συναρτήσεις για iterators

- Μόνο οι random access iterators επιτρέπουν την πρόσθεση ή την αφαίρεση μιας ακέραιας τιμής καθώς και την αφαίρεση ενός iterator από έναν άλλο. Ωστόσο, η ίδια λειτουργικότητα μπορεί να επιτευχθεί σε άλλους iterators με τις συναρτήσεις:
 - advance(iter, n) που μετακινεί τον iterator προς τα μπροστά ή προς τα πίσω ανάλογα με το αν η παράμετρος n λάβει θετική ή αρνητική τιμή.
 - distance(iter1, iter2) που επιστρέφει το πλήθος θέσεων ανάμεσα στους δύο iterators (η τιμή που επιστρέφεται πρέπει να γίνει cast σε int).

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/advance.cpp

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/distance.cpp

Δείκτες συναρτήσεων (function pointers)

- Οι δείκτες συναρτήσεων είναι μεταβλητές που κρατούν τη διεύθυνση μιας συνάρτησης.
- «Περίεργη» σύνταξη
 - int (*fp)(int, int); // δήλωση function pointer με όνομα fp προς μια συνάρτηση που δέχεται 2 ακεραίους και επιστρέφει έναν ακέραιο.
 - Αν υπάρχει μια συνάρτηση της μορφής int fun(int, int) τότε μπορεί ο function pointer να δείχνει σε αυτή τη συνάρτηση:
 - fp = fun;
 - Η δε κλήση της συνάρτησης μέσω του function pointer γίνεται ως εξής:
 - x = fp(2,3); ήως x = (*fp)(2,3);
 https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex001/function_pointers1.cpp
 https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex001/function_pointers2.cpp
 https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex001/function_pointers3.cpp

Δείκτες συναρτήσεων (function pointers)

- Στη C++ 11 υπάρχει η δυνατότητα δήλωσης ενός function pointer με το std::function που ορίζεται στο header <functional>.
 - std::function<int(int,int)> fp; // δήλωση function pointer με όνομα fp προς μια συνάρτηση που δέχεται 2 ακεραίους και επιστρέφει έναν ακέραιο.

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex001/function_pointers4.cpp

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex001/function_pointers5.cpp

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex001/function_pointers6.cpp

Αντικείμενα συναρτήσεων (functors = function objects)

- Functor είναι οποιοδήποτε αντικείμενο στο οποίο έχει υπερφορτωθεί ο τελεστής () και συνεπώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί με παρενθέσεις σαν να είναι συνάρτηση.
- Ένα functor μπορεί να διατηρεί κατάσταση καθώς ως αντικείμενο μπορεί να διαθέτει μέλη δεδομένων.
- Συνήθως ένα functor είναι ταχύτερο από ένα function pointer.

Functors που ορίζονται από το χρήστη

```
class FunctionObjectType
{
  public:
     τύπος_επιστροφής operator()(παράμετροι)
     {
      }
};
```

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/functor1.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/functor2.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/functor3.cpp

Τύποι functors – η περίπτωση των predicates

- Στην STL υπάρχουν τα ακόλουθα functors:
 - generators, πρόκειται για functors που καλούνται χωρίς παραμέτρους.
 - unary functions, πρόκειται για functors που καλούνται με μια παράμετρο.
 - binary functions , πρόκειται για functors που καλούνται με δύο παραμέτρους.
- Τα κατηγορήματα (predicates) είναι functors που επιστρέφουν μια λογική τιμή.
 - Μια unary function που επιστρέφει μια λογική τιμή είναι ένα predicate.
 - Μια binary function που επιστρέφει μια λογική τιμή είναι ένα binary predicate.
- Παράδειγμα χρήσης functor με τη remove_if

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/remove_if_functor.cpp

Functors $t\eta\varsigma$ STL (1/2)

- Αριθμητικά δυαδικά κατηγορήματα
 - plus<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x + y.
 - minus<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x y.
 - multiplies<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x y.
 - divides<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x / y.
 - modulus<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x % y.

- Σχεσιακά δυαδικά κατηγορήματα
 - equal_to<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x == y.
 - not_equal_to<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x != y.
 - less<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x < y.
 - less_equal<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x <= y.
 - greater<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x > y.
 - greater_equal<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x >= y.

Functors $t\eta\varsigma$ STL (2/2)

- Λογικά δυαδικά κατηγορήματα
 - logical_and<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x && y.
 - logical_or<T> f;
 - f(x,y) επιστρέφει x | | y.

- Αριθμητικά μοναδιαία functors
 - negate<T> f;
 - f(x) επιστρέφει -x.
 - logical_or<T> f;
 - f(x) επιστρέφει !x.

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/functor4.cpp https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex046/functor5.cpp

Λάμδας (lambdas)

• Λάμδα (lambda ή closure) είναι μια ανώνυμη συνάρτηση που μπορεί να γραφεί απευθείας ως παράμετρος ή γενικότερα να χρησιμοποιηθεί σε μια έκφραση.

```
auto my_lambda = [](int x)->int {return x*2;}; cout << my_lambda(5); // εμφανίζει την τιμή 10
```

Σύνταξη λάμδα συνάρτησεων: [](){}

- [captures](parameters)->return_type {statements;}
- [captures]
 - Ποιες μεταβλητές έξω από τη λάμδα θα είναι διαθέσιμες στις εντολές της λάμδα και αν αυτές οι μεταβλητές θα περνούν με τιμή ή με αναφορά.
- (parameters)
 - παράμετροι που θα χρειάζονται για την κλήση της λάμδα (μπορεί η λίστα παραμέτρων να είναι κενή).
- -> ret
 - προαιρετικό, αν παραληφθεί ο μεταγλωττιστής «διαπιστώνει» τον τύπο επιστροφής από τις εντολές return που περιέχονται στο σώμα της λάμδα.
- {statements;}
 - Το σώμα της λάμδα.

https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex071/lambda1.cpp
https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex071/lambda2.cpp
https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex071/lambda3.cpp
https://chgogos.github.io/oop/cpp playground/ex071/lambda4.cpp

function pointers vs function objects (functors) vs lambdas

• Στο παράδειγμα fp_functor_lambda.cpp όλα τα στοιχεία ενός std::vector<int> διπλασιάζονται. Η εργασία γίνεται με τη χρήση της συνάρτηση transform() που δέχεται ως 4^η παράμετρο έναν function pointer ή έναν functor ή ένα lambda.

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex087/fp_functor_lambda.cpp

Αλγόριθμοι: sort(), merge()

- Η sort() ταξινομεί μια περιοχή τιμών.
- H stable_sort() ταξινομεί διατηρώντας τη μεταξύ τους σειρά για στοιχεία που έχουν το ίδιο κλειδί.
- Η merge() συγχωνεύει δύο ταξινομημένες περιοχές τιμών σε μια.

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_sort.cpp https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_stable_sort.cpp https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_merge.cpp

Αλγόριθμοι: find(), find_if(), find_if_not()

- H find() επιστρέφει έναν iterator στο πρώτο στοιχείο μιας περιοχής τιμών που ισούται με την παράμετρο που δέχεται.
- H find_if() επιστρέφει έναν iterator στο πρώτο στοιχείο μιας περιοχής τιμών για την οποία το predicate που δέχεται ως παράμετρο είναι αληθές.
- H find_if_not() επιστρέφει έναν iterator στο πρώτο στοιχείο μιας περιοχής τιμών για την οποία το predicate που δέχεται ως παράμετρο είναι ψευδές.

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_find.cpp

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_set_find.cpp

Αλγόριθμοι: count(), count_if()

- Η count() καταμετρά τις εμφανίσεις μιας τιμής σε μια περιοχή τιμών.
- Η count_if() καταμετρά τα στοιχεία σε μια περιοχή τιμών για τα οποία το predicate που δέχεται ως παράμετρο είναι αληθές.

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_count.cpp_

Αλγόριθμοι: for_each()

• Εφαρμόζει ένα lambda σε κάθε στοιχείο μιας περιοχής.

```
vector<int> v{4, 3, 6, 1, 2, 8, 7};
for_each(v.begin(), v.end(), [](int &x) { x++; });
```

https://github.com/chgogos/oop/blob/master/cpp_playground/ex086/stl_for_each.cpp_

erase remove idiom

• Η διαγραφή ενός συνόλου τιμών από ένα vector με βάση κάποιο predicate γίνεται ως εξής:

```
vector<int> v{7,13,2,8,9,1,8,4,5}; // διαγραφή περιττών τιμών από το ν v.erase(remove_if(v.begin(), v.end(), [](int x){return x%2==1;}), v.end());
```

2884

map – filter – reduce

- Μια συχνά χρησιμοποιούμενη αλληλουχία ενεργειών είναι η map filter reduce:
 - map: αντιστοίχιση κάθε τιμής σε κάποια άλλη τιμή.
 - filter: φιλτράρισμα τιμών έτσι ώστε να διατηρηθεί ένα υποσύνολο από αυτές.
 - reduce: συνάθροιση όλων των τιμών σε μια.
- Η αλληλουχία ενεργειών map filter reduce στη C++ υλοποιείται ως εξής:
 - map: transform()
 - filter: remove_if() + erase()
 - reduce: accumulate()

https://chgogos.github.io/oop/cpp_playground/ex071/map_filter_reduce.cpp

Άλλοι αλγόριθμοι της STL

• Υπάρχει πληθώρα επιπλέον αλγορίθμων στην STL (> 100)

Αναφορές

- http://cs.stmarys.ca/~porter/csc/ref/stl/
- https://www.learncpp.com/
- https://www.eventhelix.com/RealtimeMantra/Object Oriented/stl-tutorial.htm
- http://www.math.univ-toulouse.fr/~grundman/stltutorial/tutorial.html